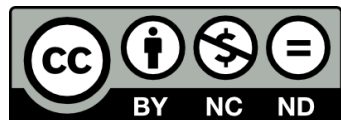

Algemene richtlijnen bij interviews

This work is licensed under a

**ARTIP: Awareness Raising and Training Measures
for the Istanbul Protocol in Europe**

www.istanbulprotocol.info

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Algemene overwegingen bij interviews

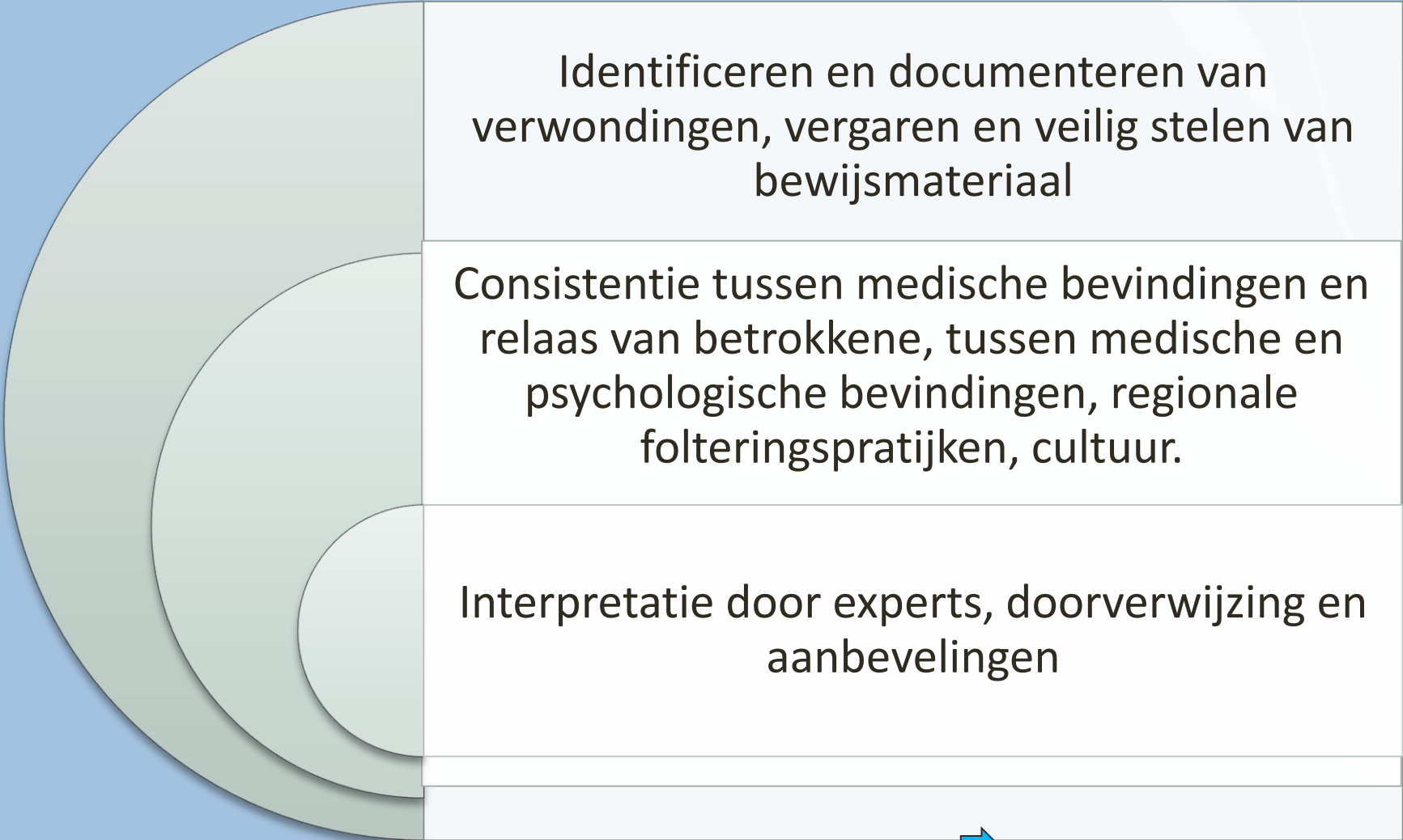
A. DOEL VAN ONDERZOEK EN DOCUMENTATIE

A. Doel van onderzoek en documentatie

IP: „... Het algemene doel van het onderzoek is de feiten met betrekking tot vermoedelijke inidenten van foltering aan het licht te brengen“

Voorbeelden van specifieke situaties: vervolging in nationale of internationale rechtbanken, restitutie, bescherming, ,asiel, onderzoek bij voorhechtenis

Medische en psychologische evaluatie

Identificeren en documenteren van verwondingen, vergaren en veilig stelen van bewijsmateriaal

Consistentie tussen medische bevindingen en relaas van betrokkene, tussen medische en psychologische bevindingen, regionale folteringspraktijken, cultuur.

Interpretatie door experts, doorverwijzing en aanbevelingen

See also six principles

Algemene overwegingen bij interviews

B. PROCEDURELE MAATREGELEN MET BETREKKING TOT GEDETINEERDEN

B. Procedurele maatregelen met betrekking tot gedetineerden

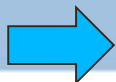
Na het onderzoek kunnen gedetineerden tegen repercussies aankijken. Het IP bevat enkele maatregelen over de plaats waar en de manier waarop het onderzoek dient te gebeuren zonder de gedetineerde in gevaar te brengen, en hoe de resultaten dienen bekend gemaakt te worden.

Een specifiek probleem is het recht op een onafhankelijk medisch onderzoek en neutrale juridische bijstand, zonder dat er overheidsmandatarissen aanwezig zijn in de ruimte.

B. Procedurele maatregelen met betrekking tot gedetineerden

Vertrouwelijkheid moet strikt gerespecteerd worden in alle stadia van het onderzoek, ook bij het afwerken van het rapport, dat onder geen beding aan overheidsmandatarissen mag worden overgemaakt.

Als beschuldigingen van foltering door het forensisch onderwijs worden bevestigd, zou de gevangene voor een rechter of aanklager moeten verschijnen om zijn of haar juridische toestand in te schatten. De gedetineerde mag niet teruggebracht worden naar de detentiefaciliteit.

Zie hoofdstuk over ethiek en gezondheidszorg

Algemene overwegingen voor interviews

C. OFFICIËLE BEZOEKEN AAN DETENTIEFACILITEITEN

C. Officiële bezoeken aandetentiefaciliteiten

In het IP wordt onderzoek als reactief beschouwd, i.e. wanneer er een beschuldiging is. Hier gaan we kort even in op een ander type onderzoek:

Preventieve screening is een manier om aan onderzoek te doen met een nadruk op de preventie van foltering of mishandeling

Het doel is om maatregelen te nemen die foltering kunnen voorkomen, en dit op systematische manier, door na te gaan onder welke voorwaarden foltering kan plaatsvinden. Dit is een andere vraag dan de vraag of foltering al dan niet heeft plaatsgevonden.

C. Officiële bezoeken aan detentiefaciliteiten

Preventieve screening kan door verschillende organen worden uitgevoerd

C. Officiële bezoeken aan detentiefaciliteiten

Preventieve screening

Vorbereiding:

- Bekom informatie uit rapporten van burgerrechtelijke organisaties, internationale instellingen, vroegere NPM rapporten, klachten, etc.
- Communiceer duidelijk over de doelstellingen, taakverdeling, samenstelling van het team dat de interviews zal uitvoeren (min. 2 personen)

Vervolg:

- Gesprek met de directeur om informatie over nieuwe gedetineerden, sterfgevallen tijdens detentie, het huidige onderzoek, etc. te bekomen
- Stel een lijst met prioritaire faciliteiten op die dienen bezocht te worden, en begin de interviews met net aangekomen gedetineerden en gedetineerden in isolatie

C. Officiële bezoeken aan detentiefaciliteiten

Bezoeken en onderzoeken zijn vaak moeilijk uit te voeren op een objectieve en professionele manier, zeker in landen waar foltering plaatsvindt. Ze kunnen repercussies voor de gedetineerden met zich meebrengen.

Daarom dient het bezoek/onderzoek door getrainde professionals uitgevoerd te worden, en dienen ze periodiek plaats te vinden.

Er moet op toegezien worden dat gedetineerden niet in gevaar worden gebracht, eens het interview heeft plaatsgevonden. In elk geval dient hun toestemming om het materiaal te gebruiken, gevraagd te worden.

C. Officiële bezoeken aan detentiefaciliteiten

Andere elementen waar rekening mee dient gehouden te worden

Tolken komen bij voorkeur van buiten de regio, en zijn onafhankelijk van de overheid.

De laatste persoon die geïnterviewd wordt verdient net even veel respect, tijd en aandacht dan de eerste, zelfs als zijn of haar verhaal geen nieuwe elementen aanbrengt.

Algemene overwegingen bij interviews

D. Ondervragingstechnieken

D. Ondervragingstechnieken

Luisteren is belangrijker dan vragen stellen. Vermijd het interview te onderbreken

Voor de gevangene kan het belangrijker zijn over familie te praten dan foltering. Hier moet tijd voor gemaakt worden.

Niemand zou mogen gedwongen worden om over een bepaald incident te praten, als men zich hier ongemakkelijk bij voelt.

Interviewers moeten voldoende tact, interesse en empathie aan de dag leggen.

Algemene overwegingen bij interviews

E. DE ACHTERGROND IN KAART BRENGEN

E. De achtergrond in kaart brengen

Documenteer volgende zaken in detail:

- Psychosociale voorgeschiedenis en voorhechtenis
- Samenvatting van detentie en misbruik
- Omstandigheden van detentie
- Plaats van detentie
- Methoden van foltering en mishandeling

E. De achtergrond in kaart brengen

psychosociale voorgeschiedenis en voorhechtenis

- Als de persoon niet langer gedetineerd is: onderzoek naar dagelijks leven (vrienden, familie, werk, alcoholgebruik, toekomstplannen, etc.)
- Als de persoon nog gedetineerd is: onderzoek naar psychosociale voorgeschiedenis op meer restrictieve manier (activiteiten, verhouding met andere gedetineerden, etc.)

E. De achtergrond in kaart brengen

Samenvatting van detentie en mishandeling

- In de rechtsgang is een duidelijk en kort verhaal, met tijdstippen, frequenties, duur en plaats van foltering van kapitaal belang. Slachtoffers hebben vaak hulp nodig bij het totstand brengen van deze rapportage.

(zie latere hoofdstukken).

- Een kaart die aangeeft waar de foltering heeft plaatsgevonden kan helpen om verschillende verhalen bij mekaar te brengen.

E. De achtergrond in kaart brengen

Omstandigheden van detentie: het is van cruciaal belang gedetailleerd te werk te gaan, bv. tijdstip van arrestatie, plaats, uniform, wapens, getuigen, transport, geweld tijdens transport, verbale interactie, naam van betrokkenen, etc.

Plaats en omstandigheden van detentie: beschrijf in detail:

- eten, drinken, toilet, temperatuur en andere materiële elementen ;
- Hoe veel personen waren er, overbevolking, eenzame opsluiting? Wie waren de anderen? Mogelijkheid tot communicatie? Werden documenten ondertekend?
- Contact met personen van buitenaf? Familie, advocaat, medisch personeel?
- Ga chronologisch te werk om niets over het hoofd te zien.

E. De achtergrond in kaart brengen

Methoden van foltering en mishandeling:

- Beschrijf voor elk geval duidelijk: positie van het lichaam, vrijheidsbeperking, duur, frequentie, locatie van wonden, bloedingen, verlies van bewustzijn, gebruikte instrumenten, materiaal, verstikking, verbale interactie.
- Wie deed het? (als de daders niet geïdentificeerd kunnen worden, kan een beschrijving hen helpen identificeren)
- Bevraag ook seksueel misbruik met het nodige tact (wie, hoe vaak, etc.)

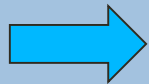
Algemene overwegingen bij interviews

F. EVALUATIE VAN DE ACHTERGROND

F. Evaluatie van de achtergrond

Overlevenden hebben het vaak lastig zaken te herinneren:

- Factoren tijdens de foltering (e.g. blinddoek, helm);
- Schrik om zichzelf of anderen in gevaar te brengen;
- Gebrek aan vertrouwen in onderzoeker of tolk;
- Psychologisch impact van foltering en trauma;
- Neuropsychiatrische geheugenproblemen;
- Beschermende copingmechanismen;
- Cultureel voorgeschreven sancties;

de onderzoeker dient voor bewijs dat het verhaal bevestigt en ontkracht. Hij of zij moet geduldig te werk gaan, en geen ongeloof laten blijken.

Algemene overwegingen voor interviews

G. OVERZICHT VAN FOLTERINGSTECHNIEKEN

G. Overzicht van folteringstechnieken

Kernelementen:

- Na een gedetailleerd overzicht, bekijk andere technieken
- Naar concrete voorbeelden vragen is nuttig, vooral als psychologische factoren zoals stress, hersentrauma of cultuur spontane rapportage verhinderen
- Gebruik informatie over lokale folteringstechnieken
- Scheiding tussen fysieke en mentale foltering is artificieel

G. Overzicht van folteringstechnieken

Voorbeelden:

- Stomp trauma
- Positionele foltering
- Brandwonden
- Elektrische shocks
- Verstikking
- Verbrijzelingswonden

G. Overzicht van folteringstechnieken

Voorbeelden van „fysieke“ foltering:

- Steekwonden →
- Blootstelling aan chemicaliën
- Seksueel geweld →
- Medische amputatie
- Farmacologische foltering
- Omstandigheden van detentie

G. Overzicht an folteringstechnieken

Voorbeelden van „psychologische“ foltering:

- Deprivatie
- Vernedering
- Veinzen van moord
- Dreiging van foltering
- Schenden van taboes
- Dwang
- Gedwongen toekijken bij foltering

G. Overzicht van folteringstechnieken

Opmerking: in de praktijk dient er rekening mee gehouden te worden dat foltering bijna altijd ook psychologische gevolgen met zich meebrengt.

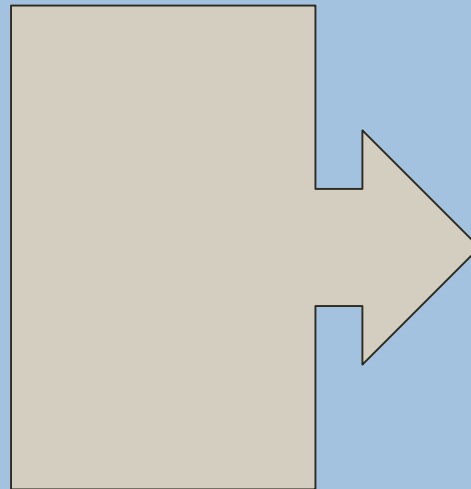
„Psychologische“ foltering leidt altijd tot neuropsychologische problemen op korte of lange termijn.

De schade kan vaak niet ongedaan gemaakt worden.

G. Overzicht van folteringstechnieken

Opmerking: folteringstechnieken kunnen willekeurig worden toegepast of met een specifiek doel.

Doelen

informatie verkrijgen

Terreur in slachtoffer

Persoonlijke

„genoegdoening“

Straf

G. Overzicht van folteringstechnieken

Verschillende doelen kunnen tot specifieke technieken leiden, en verschillende verwondingen veroorzaken.

Voorbeeld: meer intensief gebruik van technieken die weinig sporen nalaten in een bepaald land kan wijzen op – inter alia – de intentie het lijden te vergroten door de geloofwaardigheid van het slachtoffer in twijfel te trekken.

Algemene overwegingen bij interviews

H. RISICO OP HERTRAUMATISERING

H. Risico op hertraumatisering

Overlevenden kampen met ernstige stress veroorzaakt door duidelijke of onverwachte aspecten van het juridisch, medisch en psychologisch onderzoek of de setting (vooral als het slecht wordt uitgevoerd).

Dit kan leiden tot blijvende psychologische schade, of een intensifiëring van het trauma.

Stress kan ook de kwaliteit van het medisch en juridisch onderzoek beïnvloeden.

“onschuldige” medische procedures kunnen herinneringen aan het trauma oproepen.

Voorbeelden:

Elektrodes in een elektrocardiogram (om de hartslag te meten)

De benen spreiden voor een gynaecologisch onderzoek

Gastroscoopie kan herinneringen aan orale verkrachting oproepen

Een been bewegen leidt tot pijn die ongewenste herinneringen oproept

H. Risico op hertraumatisering

Dit onderwerp wordt, gezien het belang ervan, in verschillende hoofdstukken van het IP en een speciale ARTIP module behandeld:

„Psychologische aspecten van het interviewproces“

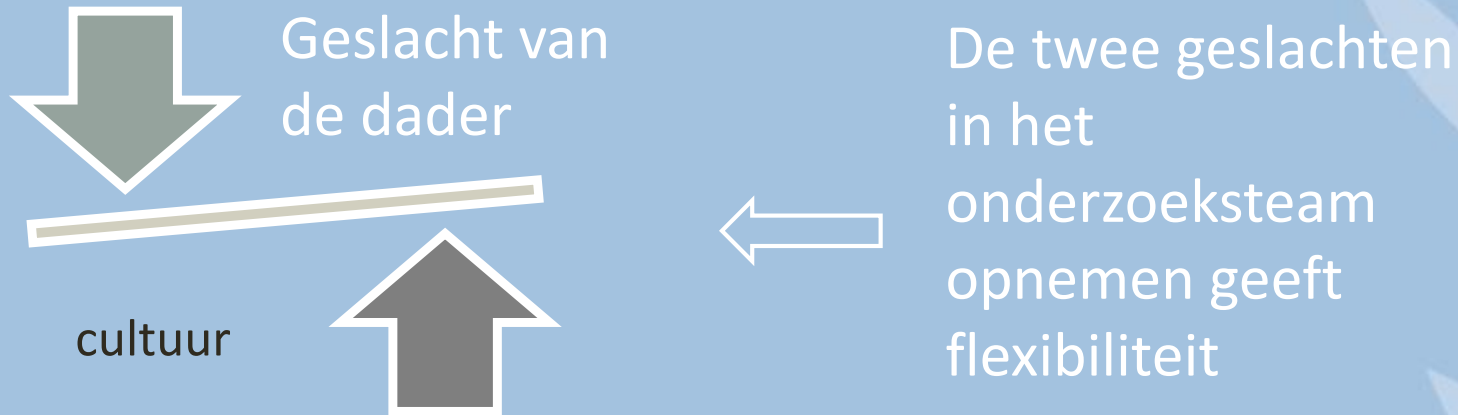
I. Gebruik van tolken

Vertrouwelijkheid	Verduidelijk hun rol en verplichtingen, gebruik onafhankelijke tolken, de cliënt moet zich zo veilig mogelijk voelen
Professionaliteit	Een volledige vertaling, voorzicht met gevoelige onderwerpen, bescherming tegen traumatisering van de tolk (supervisie en training)
Cultuur	Verschillende rollen, geslacht, etnisch vooroordeel, verduidelijken van informatie
Setting	Houd direct, niet-verbaal contact tussen onderzoeker en slachtoffer

Algemene overwegingen voor interviews

J. PROBLEMEN GERELATEERD AAN GESLACHT

J. Problemen m.b.t. geslacht

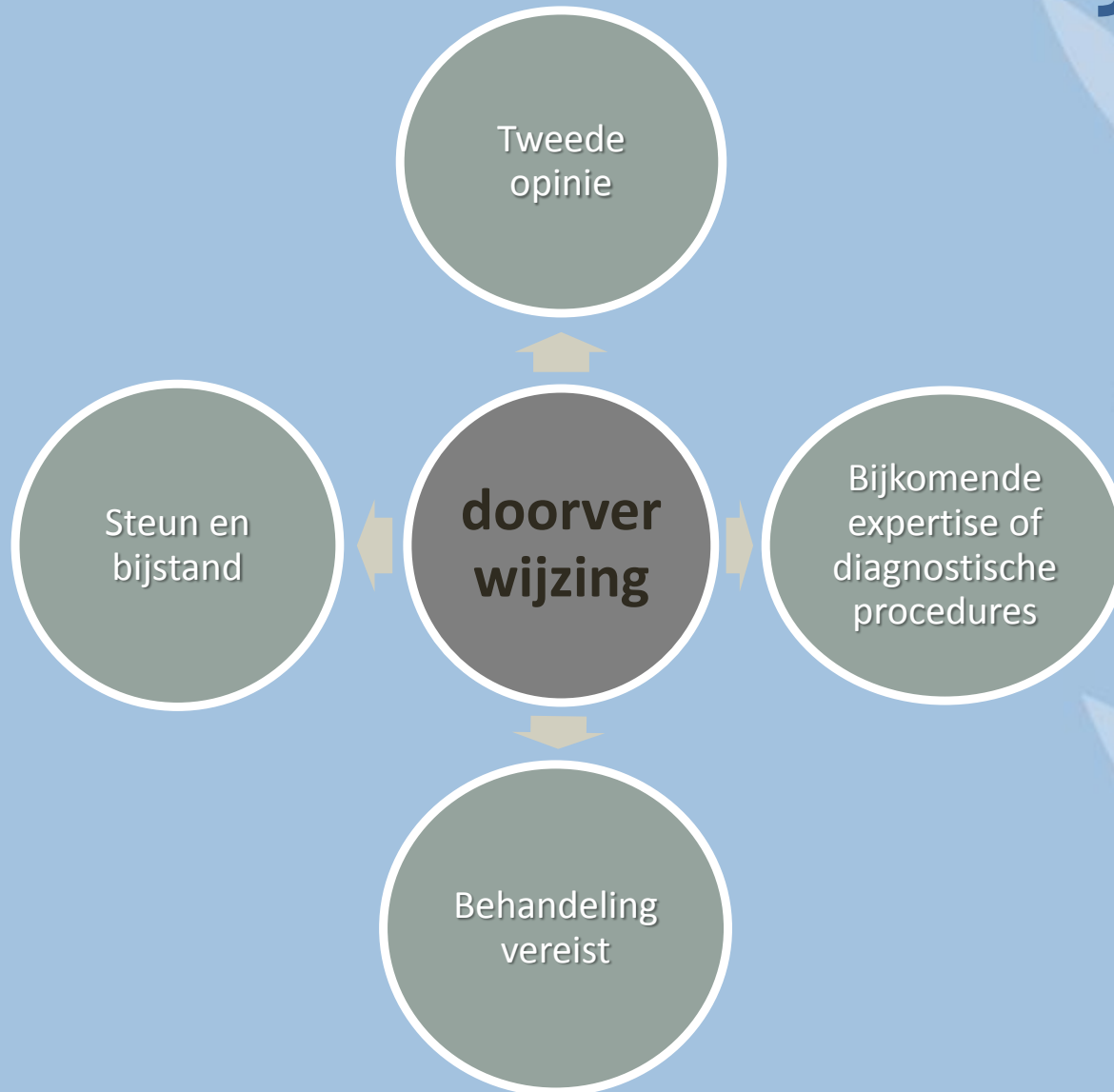
In praktijk moet de beslissing over wie het interview zal uitvoeren gebalanceerd worden tegen de algemene culturele achtergrond, en de mogelijke schrik van het slachtoffer voor een onderzoeker van hetzelfde geslacht als de dader(s).

(bijvoorbeeld: een man kan verkiezen met een man over seksueel misbruik te spreken omwille van culturele grenzen)

Algemene overwegingen bij interviews

K. INDICATIES VOOR DOORVERWIJZING

K. Indicaties voor doorverwijzing

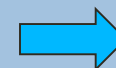
Algemene overwegingen voor interviews

L. INTERPRETATIE VAN BEVINDINGEN EN CONCLUSIES

L. Interpretatie van bevindingen en conclusies

Alle aspecten die een invloed hebben op de verwondingen moeten overwogen worden (zie ook speciale handboeken over foltering)

Hieronder valt prioriteitenstelling, ernst, behandeling, specifieke instrumenten, voeding en intentionele strategieën om foltering te verbergen of slachtoffer in diskrediet te brengen

Zie speciale module over valkuilen